

ΝΟΥΜΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 13 του Τρωγυτή 1906 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 209

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ:

- ΔΑΝΤΗΣ. Καθατήριο — Άσμα πρώτο (μετάφρ. Παύλου Λορέμη).
- ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΝΗΣ. 'Ο «Πολιολόγος» του Κώνια 701 της Έθν. Βιβλιοθήκης της Αθήνας.
- ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Άδελφός στον πόνο.
- ΤΙΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ. Οι πατριώτες στο θέατρο.
- ΤΑΝΤΑΛΟΣ. Ένας γάμος μιλλιάρης.
- ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Από τη ζωή του Διωνίου.
- Α. Π. Ω: πότε;
- ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΣ. Αλεξανδρινά γράμματα.
- Α. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικά. Νέα έργα (το θέατρο του Μακεδονίου — ο Παοείσακτος).
- Δ. ΠΟΥΛΑΚΗΣ. Το όνομα α' έτος.
- ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Γ. Σεφερλής. Ζ. Ν. Σπ. Ρίγγας. Ν. Καρβούνης.
- Δ. Π. Τ. Φαινόμενα και πρόματα (Βούλγαροι και Ασιατίτες — 'Ο λαός μας — Ποιός είναι Βούλγαρος; — Φαρδουλοφαναριστικά — Σοβαρή απόφαση! — Έγκλημα... προς τους κεκοιμημένους προγόνους).
- Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠАЗΑΡΟ — Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠАЗΑΡΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΝΗΣ

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ήθελα να ήμουν Χασεκής σε τούτο τον τόπο. Νά τί μας χρειάζεται. Ένας Χασεκής. Βάζω με το νοῦ μου πώς είμαι εγώ. Κι βρίσκω αμέσως τη διόρθωση των «κακώς κείμενων». Και πρώτο-πρώτο κακώς κείμενον βλέπω τον Τύπο. Τους δημοσιογράφους. Τον εαυτό μου. Τι κάνουμε εμείς; Τι φτιάχνουμε; Τι διορθώνουμε; Ποιά είναι η αποστολή μας; Νά μορφώσουμε το λαό βέβαια. Νά αναπτύξουμε την ψυχή του, να την ποτίσουμε με ιδέες αληθινές φιλοπατρίας, τιμής, θρησκείας, οικογενείας. Τι κάνουμε επάνω σ' αυτά; Όλα τ' ανάποδα. Γιατί; Γιατί είμαστε δειλοί και γιατί δεν έχουμε μέσα μας κανένα άλλο αίσθημα από τον εγωισμό. Πώς να ζήσουμε καλά κοιτάμε. Και φοβόμαστε και το ξύλο! Γι' αυτό δεν πάμε εμπρός από το λαό. Πάμε από πίσω, κοιτάμε από μακριά σαν τὰ κοράκια και όταν έρθη ή στιγμή πέφτουμε κι' εμείς στο ψοφίμι.

Ύοφιμι: σήμερα είναι ο Έλληνικός λαός. Όλα του τὰ αίσθήματα είναι σάπια, βρώμικα. Έμεις δεν κοιτάμε να τὰ γιατρέψουμε. Τὰ δαγκώνουμε. Άρέσει στο λαό να βρίζη το βασιλιά; Βρίζουμε κι' εμείς το βασιλιά. 'Ο Ίούδας έπρόδωσε το Χριστό για τριάντα άσημένα. Έμεις προδίδουμε το βασιλιά για μιὰ πεντάρα χαλ-

κινη. Δεν εξετάζω την εθώνη του βασιλιά. Λέω για το σκοπό το δικό μας. Αν αύριο ο λαός τρελλαθῆ από βασιλική αγάπη, μας βλέπεις όλους μας τί λιθάνι του κχιμε.

Αν ήμουν Χασεκής από εμάς θα άρχιζα. Θα κρέμαγα στον πλατάνο της Κηφισσίας με κλήρο είκοσι-τριάντα από αυτούς τους Βουλγάρους και οι άλλοι θα διορθώνοντο.

Κοιτάχτε μας πώς μιλούμε για τη θρησκεία, για την οικογένεια, για την κοινωνία. Όπως άρέσει σ' αυτόν τον κακόμοιρο το λαό. Τον άξιοληρήντο. Τον εύρήκαμε με τη ψυχή διεστραμμένη από τόσα ελαττώματα. Αντί να κοιτάζουμε να την εξευγενίσουμε, την έκπαρνεύουμε! Με την ανανδρότερη κολακεία. Που κρύβει μέσα της την άπληστία και την άτέλγεια την ψυχική. Από αυτά, εκείνο που βυζαίνουμε ως βδέλλες, είναι η φιλοπατρία.

Βρήκαμε αυτόν τον άμοιρο λαό να νανουρίζεται, τὰ με χασίς, με λόγια παχειά, ψεύτικα, άτιμα. Γονατιστοί μπροστά του. σαν εύνουχοι, του τραγουδάμε άτέλειωτα πώς είναι: ο εθγενέστερος, ο έξυπνότερος, ο γενναϊότερος και ο δημοφότερος λαός του κόσμου. Ότι η φιλοπα-

τρία του δεν έχει δρια. 'Οτι το μεγαλειο του δε' έχει τέλος, ούτε άρχη! Τίποτα δεν πιστεύουμε άπ' όλα τούτα. Άλλά αυτά πληρώνει. Στην έφημερίδα ή στο θέατρο. Γιατί σήμερα έχουμε προχωρήσει και στο θέατρο.

Έρχεται εκεί ο χασισωμένος αυτός κακομοίρης και άκούει από τη σκηνή, ό,τι εδιάβασε το πρωί στην έφημερίδα. Και βαρει παλαμάκια. Αντί να βαρει το κεφάλι του.

Έβριξα προχτές πάλι σαν άκουσα ένα θεατρικό με ρουστανελλες να εύρλιάζη:

— Έγώ είμαι ο όπλαρχηγός που έτρόμαξαν όλοι οι Βούλγαροι!

Και οι Ρωμιοί έτρελλαθήκαν από ένθουσιασμό. Κανείς δεν είπε με το νοῦ του: Βρέ, ποίος έτρόμαξαν; Έχτες άκόμα μάς έπετσόκοψαν, γιατί δε μάς λογαριάζουν ως έθνος, εμάς άκριβώς που δεν κοκινίζουμε από ντροπή, όταν κοροιδεύεσθε με τόση άναίδεια. Και βέβαια κοροιδεύεσθε. Ποιός από μάς έντραπήκε όταν άκουσε 'Ελληνες μπροστά σε 'Ελληνες να λένε:

— Έμεις οι 'Ελληνες είμαστε παλληκάρια. Δε χτυπούμε στα κρυφά πολεμούμε στήθος με στήθος;

Ήσαν παλληκάρια εκείνοι που χειροκροτούσαν τόσον Ταρταρινισμό; Αν ήσαν, το θέατρο θά ήταν άδειο. Θά έλειπαν όλοι στη Μακεδονία!.....

Ό Χασεκής που είχε γνώση θά το έσυλλογίζετο αυτό και άφού θά έμάζευε όλους αυτούς τους πατριώτες συγγραφείς, τους Τυρταίους τέτοιου ανάνδρου πατριωτισμού, θά τους έκρεμούσε μιὰ χαρά: μα δε θά ήφινε και το λαό χωρίς ένα δημοιο παράδειγμα. Θά έκρεμούσε κι' από αυτούς μερικούς και άλλους πολλούς θά έστελνε άλλου να δείξουν την παλληκαριά και τη φιλοπατρία τους.

Αυτά μου έρχονται στο νοῦ από θέατρο σε θέατρο όταν πηγαίνω και βλέπω «Βουλγάρους και Μακεδόνες», «Μακεδόνες και Βουλγάρους», «Λύκοι» και «Εξώσεις» και «Μακεδονίες» και «Κατοχήδες» και «Είκοσιένα». Όλα γεννήματα του πλειό μπκκάλικου έμπορίου της φιλοπατρίας, την όποιαν πουλούμε και αγοράζουμε ως ελιές από μέσα από την πατριωτική γάβθα όπου όλοι χώνουμε τη λαίμαργη γλώσσα μας, για να γλύψουμε κάτι καλό για το στομάχι μας, μέσα στο όποιο βέβαια δεν έπηγε να κατοικήση η φιλοπατρία.

Αυτοί είμαστε. Όμοιοι και σ' όλα τ' άλλα. Την πολιτική. Τη διοίκηση. Τὰ γράμματα. Τις έπιστήμες. Τη ζωή. Νά διορθωθούμε δε βλέπω άλλο τρόπο από την αλήθεια.

Μα έγέλασα πολύ σαν έλαμψε αυτή η αλήθεια στα μάτια μου. Πώς να την ειπώ σ' όλους; Ποιά έφημερίδα θά έπαιρνε στις στήλες της έτο-